

[Johs. M. Olsen]

I dette tilfælde havde der været en chance for at råde bod på de beskæringer af Færøernes historiske rettigheder til fiskeri ved Færøerne og i rigsfællesskabet, men heller ikke denne gang kom vi i betragtning. Årsagen ligger nok også denne gang i EFs ensidige og enevældige fortolkning vedrørende uopfiskede kvoter.

Af de bemærkninger, jeg er kommet med, fremgår det, at de hidtidige resultater ikke er tilfredsstillende for Færøerne, og jeg vil som afslutning komme med en henstilling til statsministeren og regeringen om at forsøge at opnå en løsning, som er rimelig for alle parter.

Preben Lange (Grønl.):

Med hensyn til den senere tids debat i den danske presse vedrørende det grønlandske hjemmestyres kompetence eller mangel på samme må jeg henlede Grønlandsministerens opmærksomhed på, at hjemmestyreløven tager højde for eventuelle tvivlsspørgsmål om hjemmestyrets kompetence. Der er ingen tvivl om, at det konkrete spørgsmål vedrørende en ekstra kvota på 200 t rejer til de danske fiskere ved Grønland skulle forelægges først for det grønlandske landsstyre. Det er simpelt hen et knæsat princip fra hjemmestyrets begyndelse. Derfor er der ingen tvivl om – hverken fra dansk eller grønlandsk side – for den, der kender hjemmestyreløvens bogstav og ånd, at dette princip skulle være anvendt af Grønlandsministeren i dette spørgsmål. Jeg ved i hvert fald, at landsstyret aldrig tidligere er blevet informeret om tilladelser af kvoter eller tilladelser til fiskeri i de grønlandske farvande igennem meddelelser, der er sendt til forsvarskommandoen i Vedbæk eller andre.

Disse for os vitale spørgsmål er noget, man forhandler om imellem den danske regering og det grønlandske landsstyre. Dette princip og denne lov har man administreret fuldt ud imellem den tidligere regering og landsstyret i fuld tillid til hinanden og under hensyntagen til hinandens interesser.

Hvis den nuværende Grønlandsminister fortsætter med lignende dispositioner, må jeg bede om at anvende § 18 i hjemmestyreløven, der siger, at hvis der opstår tvivlsspørgsmål mellem rigsmyndighederne og hjemmestyret om dettes kompetence i for-

hold til rigsmyndighederne, kan man forelægge uenigheden for et nævn, der består af to medlemmer, der udpeges af regeringen, to medlemmer, der udpeges af hjemmestyret, samt tre af højesterets præsident udpegede højesteretsdommere, af hvilke den ene udpeges som formand.

Jeg siger dette, fordi det drejer sig om et alvorligt spørgsmål mellem Grønland og Danmark. Hjemmestyret er blevet indført i fuld gensidig tillid under en udtalt respekt for rigsfællesskabet, ikke mindst fra siumuts side. Mit parti står for hjemmestyreordningens gennemførelse, og derfor må jeg bede Grønlandsministeren om at respektere hjemmestyreløvens bogstav og ånd i sit virke i den kommende tid.

Vedrørende finansloven vil jeg indledningsvis udtrykke generel tilfredshed med, at tilskudsloven for den nævnte tilskudsperiode, som Grønlands landsstyre forhandlede med den daværende socialdemokratiske regering, er blevet vedtaget her i tinget i det store og hele i den form, som hjemmestyret havde lagt op til. Den tilskudsform og de betingelser, der er knyttet hertil, er jo en af de afgørende grundpiller i den hjemmestyreordning, som Danmark og Grønland har gennemført som resultat af demokratiske forhandlinger. Det er et resultat, som mit parti, siumut, respekterer, sådan som det er formuleret i hjemmestyrekommissionens betænkning. Heri hedder det vedrørende statens bloktilskud – hjemmestyrekommissionens betænkning, nr. 867/1978, bind 1, side 86:

»Tilskuddet foreslås fortsat ved forhandlinger mellem hjemmestyret og staten samlet for 3 år ad gangen.«

Nyt citat fra samme side:

»For at skabe dækning for pris- og lønstigninger foreslås tilskuddet reguleret på de årlige finanslove efter en mekanisme, som ligeledes foreslås fastsat ved forhandling mellem hjemmestyret og staten for 3 år ad gangen.«

Jeg finder, at ændringen fra at regulere i forhold til bruttofaktoriindkomsten til at regulere i forhold til pris- og lønudviklingen er en naturlig følge af hovedtesen om, at staten hverken skal tjene eller tabe ved hjemmestyreordningen. Det er jo bevist sort på hvidt, at bruttofaktoriindkomstprincippet i den første tilskudsperiode har afstedkommet endog meget betydelige efterslæb for hjemmestyret. I